

Abonamentele: pe un an 10 lei;
 pentru străinătate 12 lei; pen-
 tru Transilvania 5 flor.
 încep de la numărul
 I-ii al fiecăruian
 și se plătește
 înainte.

A se adresa tot ce privește re-
 dacția și Administrația: Directo-
 rului-fondator și propri-
 etar al *Gazetei Să-
 ténului*, C. C.
 Dăculescu,
 R.-Sarat

GAZETA SATÉNULUI

Fóia cunoscínțelor trebuincióse Agricultorului și Poporului.

ESE LA 5 SI 20 A FIE-CAREI LUNI

RINDURI PIERDUTE

Omenii în viață, se lovesc de
 atátia întâmplări în cât, cu
 greu ar fi cuiva a judeca
 după propria sa experien-
 ță și cunoșcința măsura relațiunii
 ce există între om și circumstanțele ce
 'l înconjor. Totul în lume fiind re-
 lativ, fie-care om, fie-ce ființă în cer-
 cul lor de mișcare și de activitate
 sunt atât de fericiți sau de nefericiți,
 de mulțumiți sau de nemulțumiți, cât
 creerul și fantasia fie-căruia este în
 stare, judecând lucrurile, să 'și pótă
 ție unul din aceste cuvinte.

Pentru unii o bucată de pâine 'i fa-
 ce fericiți; pentru alții trebuie o mare
 satisfacție materială pentru a-i face
 ast-fel. Pe alții din contra, moralul 'i
 predomină: o remușcare a conșcinței
 'i fac nefericiți, o faptă bună 'i mul-
 țumesc pentru mult timp. Satisface-
 rea materială depinde dar de simțul
 brutal al corpului; cea morală de
 gradul de elasticitate al sufletului.

De câte ori nu aușiam vorbindu-se:
 ah! cât aș fi de fericit dacă aș avea
 cutare lucru! și îndată ce posesiunea
 acelu lucrul ție asigurată sau înde-
 plinită, remăi indiferent ca și mai în-
 ainte. Pare că 'ți ție: cât suntem de
 profani într'ale lumii! Și dacă ni-am
 da séma de cele ce dorim mai înain-
 te, atunci am vedea cât departe sun-
 tem de realitate. Și în adevér. Inchi-
 puiți-vé că doriți un rang mare în
 societate, o funcție înaltă, avere, ochii

vre-unei femei etc: Ești fericit cât nu
 le ai; ai devenit însă stăpânul dorin-
 țelor? ce-ți mai rămâne de dorit?

Nimic vor ție unii; fórté multe
 lucruri, vor ție alți, cari să deștép-
 tă anume în circumstanțele în care te
 găsești acum! Dar dacă nu 'ți împli-
 nești dorințele, cum spuseiu mai sus?
 Atunci de sigur ești mai mulțumit,
 într'un cuvânt fericit; și pricina este
 că înainte de a posedea lucrul dorit,
 'l înconjori cu fel de fel de iluziuni,
 cari te fac, după cum cređi atunci, să
 ție că posedându-l vei fi fericit.

Mi se va obiecta: dar cerșetorul
 care dorește o bucată de pâine, este
 el fericit când rabdă de fóme. Ținân-
 du-ne strict de regula de mai sus am
 ție că da: este fericit pentru că flă-
 mând 'și creadă acele ciudate iluziuni,
 ce se nasc din instictul brutal al sto-
 macului, care 'l face fericit când a
 pus mâna pe o bucată de pâine. Du-
 pe ce a mâncat'o, un desgust 'l co-
 prinde acela al satisfacțiunii; cu
 stomacul plin iluziunile create pier,
 și pier treptat de la prima înbucătu-
 ră până la cea din urmă când se ri-
 sipesc cu totul, reincepând a reveni
 de îndată ce stomacul se golește.

Vorbese de fericire sau de neferi-
 cire, din punctul de vedere al emo-
 țiunilor, al simțirilor de viață vie, ab-
 tracție făcând de or ce altă consi-
 derație.

Vra să ție că fericirea este posibili-
 tatea de-a-ție împlini o dorință pe care
 nu ție-o poți împlini nici odată. Se
 pare că ar fi un *non sens* și am de-

duce dară, că cel ce nu 'și îndeplinește dorința este fericit, iar cel ce și-o îndeplinește este, nu pot dice nefericit, dar nu este fericit în adevăratul înțeles, are însă timpul a fi din nou fericit, creindu-și alte dorinți noi. Concluziunea la care am ajunge ar fi că omul nu poate pune mâna nici o dată pe fericire.

Să nu uităm că fericirea ca și nefericirea sunt lucruri relative. Eată un țeran, speră a 'și face o poziție mai bună, a lăsa córnele plugului și a întrevedea în viitor pozițiunea unui mic proprietar care să 'l facă fericit. Ajuns aci, visează alte speranțe pentru moment depărtate, dar care după credința lui, l'ar face în adevăr fericit.

Dănsul n'a pus mâna pe fericire, căci ca om, din visuri frumoase s'a trezită tot țeran.

Eată un rege: óre acesta nu este fericit? Negreșit că nu, pentru că n'a ajuns la fericire. Iluziile de mai 'nainte l'a făcut să simță acum, maitare nevoile și suferințele țerei sale. Ar vrea să fie împărat și apoi stăpânitorul lumii și cine știe dacă nu, și al stelelor.

Ce facem noi dar? Urmărim fericirea și nimic mai mult. Câte o dată ne rămâne în urmă sau se duce prea înainte pentru a o putea ajunge, și atuncea suntem nefericiți, nemulțumiți.

A-ți auđit, vre-odată, pe cine-va ținând: ah! cât sunt de fericit! Răspunsul pare a fi afirmativ. Când însă ni-am da mai bine sēma de circumstanțele când acel cineva a țin aceste cuvinte, de sigur am vedea că aceste cuvinte, s'au spus în speranța unei dorinți viitoare, căci ajuns în posesiunea lucrului dorit numai poți fi fericit prin faptul că iluziunile au sbrat. Un exemplu ne va lămuri: închipuți-vē un amorezat — și i-au acest caz pentru că este cea mai bună pildă ce-aș putea-o da — un bărbat care iubește o femeie care-i promite tóte fericirile numai ca să'l iubească, care iubește la nebunie, în sfirșit nu

poate trăi fără dânsa; acest amor 'l face a se crede cel mai fericit și a exclama fraza știută. Dar pentru ce? Când el încă n'a pus mâna pe fericire. Pentru că speranța ce și-o pune în minte, în astă circumstanță, are atâtea iluziuni pe lângă dēnsa, ca niște floricele și înfrumusețeri ale fantaziei, în cat 'l fac să vadă lucrul dorit sub un aspect misterios, neașteptat, curios, plin de o viață neștiută și îndesat de farmec. Dar după împlinirea dorințe?..... Rămâne s'o spue cei ce au mai multă experiență, de și n'am greși când am dice: rămānem indiferenți; iar în locul fericirii ce am cređut că o să găsim, dām d'un tel de mulțumire care ne satisface egoismul, și care cu timpul se transformă în prieteșug. Unde e atunci fericirea? Este unde-va, adică credem că este. În acest caz unde e dar? în ochii altei femei!

Așa dar, fericirea s'ar putea ase-măna cu un frumos covor de verdetă, ce l'am zări de departe printre flori și când ni-am apropia am vedea, că acel covor în realitate este rezultatul iluziunilor de optică, căci n'ar fi de cât, câte-va fire de iarbă iar printre ele noroiu.

Alergăm dar cu toții dupe fericire și nicăeri n'o găsim. Sperăm însă că o vom găsi unde-va. Că vom pune mâna pe dēnsa; că o vom ține-o strins și că vom trăi de acolo înainte ca îngerii din cer. Ajungem bătrini și tot fericiți nu suntem; ne trece prin minte tóte circumstanțele vieței trecute și poate că tocmai atunci, ne aducem aminte că am fost odată fericiți, când nici nu gāndeam.

Tot cătând fericirea, tot fugarind'o, ajungem pe neștiute la marginile adevăratei fericiri, pentru a ne da prinși și a fi luați pentru veșnicie în brațele fericiri, duși pentru tot-d'una acolo, de unde nu se mai întóree nimeni.

Ulysse Cariadi.

Curățitul semințelor

S'a arătat, în această revistă, toate îngrijirile și pregătirile ce trebuiesc date cerealelor înainte d'a le semăna.

Voesc, de astă dată, numai a reaminti agricultorilor, — cari nu și au curățit semințele lor încă de la treeriș și înainte d'a le pune în magazii precum i consiliam pentru o mai bună păstrare a acelor semințe — ca să se grăbescă a și le curăța acum când ocupațiunile agricole sunt puține și să nu lase ca toate lucrările agricole să se îngămădescă la primăvară.

Mașinăria agricolă a făcut mare progres și astăzi bóbele es din unele mașini destul de bine alese de plévă, pae, praf, și chiar semințe streine felului lor. Cu toate acestea puține sunt mașinile cari deosebesc bine semințele nu numai pe fel dar și pe calitate și micii plugari nu treer tot d'una cu mașini, ci cu caii.

E dar tot d'una trebuincios a se alege și curăți bine semințele hotărâte pentru semănat, căci dacă rezultatul culturilor depinde și de timp, îngrijire, lucrare și curățire a locului unde se va semăna, dar influențesă nu puțin și felul și alegerea semințelor.

Am spus d'atâtea ori că un plugar cu minte trebuie să și oprăscă *fruntea* semințelor sale pentru sēmēntă și am demonstrat cum sēmēnta localnică, bine curățată și dintre bóbele cele mai cǒpte și grele, dă rezultate mult superióre seminței șiștave, amestecate cu tot felul de semințe de erburi și alte diferite specii și chiar celor exotice, neacclimatate încă la noi.

Acéstă alegere complectă a semințelor nu se pǒte căpăta, așa de desăvērșit de bine, nici prin ajutorul vânturătorilor (mașinelor) cari au de scop mai mult a scóte praful și pléva din semințe, și prea puțin pe cele șiștave, stricate de insecte și streine, nici prin ajutorul ciuruitului și mai ales ađi când începe a dispărea vechiul tip de ciurar meșter și cu a-

tât mai puțin prin vânturarea cu lopata nu se pǒte alege uă sēmēntă de un fel la rotunjime, de ném, fără ovēs, neghină, mazăriche, muștar, etc.

Triórele însă dacă sunt bune și mai ales inteligent și cu răbdare întrebuintate pot alege de minune semințele.

Și fiind-că aceste instrumente de curățire și alegere a bóbelor tind mereu a se răspândi la noi, unde lipsa lor devenise așa de simțită mai ales de când s'au înpuținat suhaturele, țelinelile, prin aprópe disparițiunea culturii pastorale și de când se sēmăna atâtea feluri și așa de mult cereale până chiar grâu după grâu în mireșei etc, voi da câte-va instrucțiuni asupra conducerii triórelor. Póte că vor profita de dânsele cel puțin cele 2 comune, din jud. R.-Sarat căroră li s'au dat — pentru întrebuintarea tuturilor sătenilor ce se vor înscrie și pe rând — de către juriul expozițiunii din anul trecut din orașul nostru.

Sunt trióre de diferite forme, fabricațiuni și mărimi. Unele de fier și lemn, altele întregi de fier.

Unele scot din grâu toate semințele streine afară de orz și ovēsuri; altele pe lângă că înlinesc și aceste lipsuri dar deosebesc grânele în grosimi deosebite. Unele triólésă (cilindrésă) un hectolitru pe cés, altele chiar întreit. Unele, în fine, pe lângă că cilindrésă, ciurue, dar și vântură semințele înainte d'a pătrunde în cilindru.

Triorul înainte d'a se pune în lucrare trebuie a se așeđa și întepenii pe un loc drept și a se așeđa cu capul mai mult sau mai puțin aplecat duple cum se voeșce a se curăța de complect sēmēnta. Se așeđa curelele bine întinse dacă e sistem cu curele, se observă dacă e uns la toate părțile supuse frecării, dacă peria care destupă găurele, și clapele funcțiونسă bine. D'asemenea învêrtirea trebuie făcută regulat și cu cât se doreșce a se alege mai bine cu atât să se învêrtescă mai încet și să se închidă [clăpița] intrarea grăului în cilindru. Sitele trebuiesc curățate din când în când și

observate a fi la locul lor. Grătarele sau plăcile rotunde trebuiesc regulate mai sus sau mai jos dupe cum se dorește a se alege sēmēnța; această se obține cercetându-se la început cu băgare de sēmă lucrarea făcută; d'asemenea și sitele mișcătoare de sus care trebuiesc așezate cu socotélă după mărirea lor și a semințelor de triolat.

Aceste site sunt de diferite mărimi ea și la treerătoare; mai mari pentru orz și pentru grâu și mai lungărețe și mici pentru secară.

Triorul pôte dura multă vreme dacă se îngrijește, dacă se unge prin toate găurile de 3 la 5 ori pe zi și dacă nu se schimbă din loc până ce nu se scôte din el toate semințele ce au rămas pentru a nu se strâmba din pricina greutății rămasa în'auntru sēu.

C. C. D.

Lista speciilor cunoscute și descrise din familia Antilopelor.

Dând aci lista speciilor de Antilope cunoscute pân'acum, n'am de gând d'a face uă revisuire acestui gen, dar numai d'a reuni în uă aceeași lucrare toate speciile și d'a indica, pre cât e cu putință, aceste caractere prin mijlocul cărora se va putea recunoște aceste animale, pentru a se înlătura căutările, adesea ori foarte lungi, în lucrările unde se face mențiune, și la cari trebuie să alergi pentru a le cunoște; unele din'aceste lucrări fiind foarte rari, sunt, prin urmare, grele de căutat pentru mulți.

Europa, Asia, America și Africa ne dau reprezentanți ai acestei frumoșe familii, așa de interesante nu numai din punctul de vedere al formelor variate, dar încă din punctul de vedere al aclimatării, care, pentru multe specii, va putea fi încercată cu mare isbândă, fără îngrijiri deosebite, afară de instalațiuni bune pentru a le adăposti în timpul grelelor noastre erni.

Mai ales din Africa vom găsi mai multe specii de descris, și se pôte dice că acest continent e centrul repartițiunii geografice a acestor animale; acolo, în'adevăr, găsim cele mai mari specii din toate și cele mai frumoșe; de la Nord la Sud, pe cōsta orientală precum și pe cea occidentală, peste tot vedem tipuri specifice din'această familie, din cari se întălnesc cārduri numeroșe de indiviți până la limitele cele mai australe.

Antilopele se deosebesc lesne de cele alte rumegetóre prin cōrne persistente în tot timpul viețuirii animalului; aceste cōrne sunt formate de un acoperământ cornos care acoperă un miez osos, dens, greu, compus de uă materie care sēmănă ore-cum cu fildeșul; aceste miezuri se întind până la marginea acelor acoperăminte cornose: acest caracter deosebește cu înlesnire Antilopele de Boi și de Cerbi; aceste apendice la cei dinții au miezul osos, așurel prin prezența celulelor foarte numeroșe ce umplu acel în'auntru; se deosebesc încă de cei d'ai doilea în'aceea că acești din urmă au cōrne caduce, în fine sunt, în general, animale ușore la forme și foarte agile la fugă.

Familia Antilopelor se compune de un foarte mare număr de specii, divizate prin mai multe genuri care sunt caracterizate prin tăetura, forma nasului și direcțiunea cōrnelor; adesea ori se observă linii lacrimale deosebit dezvoltate; câte-uă-dată pintenii de la copite lipsesc; toate aceste caractere pot fi luate în băgare de sēmă pentru a se recunoște diferitele tipuri generice și cari au servit autorilor pentru desemnățiunea lor.

Antilopele formésă uă serie aprópe paralelă cu restul rumegetórelor, astfel găsim Antilope cu formele Cerbului, Caprei, Boului, Oiei.

Pentru a nu arăta de cât un singur exemplu a acestui paralelism voi spune că am avut la menageria Muzeului dede Gnou care ne-a demonstra femelă istorie naturală uă tânărăt,

în'adevăr, că aceste animale au multe rapoarte cu familia Boilor; puii sîi semănau la primă vedere cu niște pui de Bisoni și, dacă nu ar fi forma nasului care 'i caracterisă cînd sunt mici, 'i ai lua cu siguranță drept niște viteluși de Bisoni.....

* * *

Incepem prin singurul reprezentant al familiei Antilopelor care se găsește în Europa.

Pre cât va fi cu putință, vom intercala în text figuri dînd caracterele cele mai ezențiale a diferitelor tipuri; aceste gravuri, alăturate descrițiunelor făcute cu îngrijire, fie asupra animalelor vii, fie pe speciemele colecțiunei Museului, sau împrumutate diferiților autori, vor da acestei monografii un interes, dacă nu științific, dar cel puțin complect, în acest sens că va fi tot ce a fost spus și făcut până ași asupra acestui frumos grup de Antilope.

Europa.—Asia septentrională și centrală.

Pe vîrfurile celor mai înalți munți, Alpii, Pireneii, Carpații, etc., se găsește un reprezentant al genului Antilopei, singurul cunoscut în Europa, e *capra sîlbatecă*.

CAPRA RUPICAPRA CAPRA SÎLBATECĂ

Acastă specie e ast-fel de cunoscută în cât nu ne vom opri mult asupra caracterelor ce o deosebește de cele alte Antilope.

Capra sîlbatică [înfățișată de gravura de la pag. 8 No. 1 an IV-lea al *Gazetei Săténului*] se recunoște la prima vedere prin corno negre, netezi, cari se ridic vertical pe vîrfurile capului și se încovoe d'o dată îndarăt, formînd un fel de cîrlig fôrte ascuțit.

Pêrul e gros, compus din două feluri de pêr; unul e môle și neted; altul e tare, lung și ondulat; colorațiunea variază de la cenușiu închis la

cenușiu galben, dupe sezon și localitate, dar tot-d'a-una se vede uă dungă deschisă de fie-care parte a nasului urcînduse până la ochi cu care sunt înconjurați; bărbia e albă, precum și fălcile.

Aceste animale trăesc destul de bine în captivitate*) cu condițiune de a nu le ține în un parc prea mare, și să reproduc adesea-ori, se pretinde chiar că se pôte căpăta reproducțiune din Capră sîlbatică și Capră, dar cum pîn'acum n'am constat înșine faptul, dăm acêsta sub rezervă.

Mai mulți autori au voit a forma mai multe specii din genul Caprei sîlbatică, și, între alții, prințul C. Bonaparte găsind uă deosebire de colorațiune între „Isard“ sau Capra sîlbatică din Alpi și între aceea din Pirenei, le deosebea pe amîndouă sub nume specifice deosebite, numind pe cea de Alpi *Rupicapra Alpina*, și pe cea de Pirenei *R. Pyrenaica*; dar, în realitate, colorațiunea mai închisă la cea dintîi și mai deschisă la cea de a doua nu sunt caractere îndestulătoare pentru a le deosebi specificamente.

Capra sîlbatică se găsește încă în Asia Mică și până în munții Alpi.

Precum se vede, e uă specie care s'a răspândit peste tot unde a găsit condițiuni prielnice pentru felul său de viațuire; peste tot unde a găsit părți ridicate și prăpăstioșe, ele s'au instalat.

E singura specie, din genul ce ne ocupă, care să ne înfățișeze pilda unei distribuiri geografice așa de întinse.

ANTILOPA SAIGA CAPRA TATARICA DIN SIBERIA

Córnele sunt așa de lungi ca capul, așezate în formă de liră, înelose până la vîrf; ele sunt cenușii galbene și străvîdăcioșe; tot trupul și picerile sunt acoperite cu peri lungi, puțin cam creți; ei se amestec ast-fel că

*) D-l Locot-Colonel M. Capșa avea în curtea sa din R.-Sarat, două asemenența Capre sîlbatică care au și născut pui în orașul nostru.

formésă un fel de mantie de o grosime foarte mare, care tereșce acest animal de frigul regiunelor ce locușce; fața generală a părului e galben-ruginiu pe părțile d'asupra și din'afară; pânțele și înăuntrul membrilor sunt albe curate; pe falci, pe gât și d'asupra genuchilor se vęd câți-va peri negricioși cari schimb puțin fața generală.

Vara părul acestei Antilope e mai scurt și e ruginiu curat.

Femela n'are córne; puii sémână cu adulții, dar cu părul mai deschis.

În Tibet și în Mongolia, vom avea un óre-care număr de specii foarte interesante; vom avea mai întei:

ANTILOPA GUTTUROSA
PROCAPRA SAU GAZELA GUTUROASĂ

Obiceiurile acestei specii (reprezentată de una din gravurile din'acest număr] sunt puțin cunoscute; rar s'au vędut prin menagerii.

Córnele sunt scurte, ele se ridic în direcțiunea liniei nasului; apoi, se arunc în lături până aprópe de vârful cari se încovoiesc în'ăuntru, ele sunt negricioșe, și se numără 17 ineluri pe două treimi a lungimei lor; părul e lung, tare, și des; culórea părului e în general aceea a cafelei cu lapte deschis, fără altă colorațiune; urechile sunt scurte și acoperite cu păr des.

(Urr. *arca în No. vător.*)

M. Huet.

Câte-va povețe către săteni

Ași voi să vorbim împreună, câte-
ceva asupra felului cum ar fi mai bine ca d-vóstră să creșceți vitele, cum să le îngrijiți; să vorbim asupra mijlocului celui mai bun de a hrăni, mai economic și mai bine, vitele spre a le avea tot d'auna sănătoșe și bune de muncă.

D-vóstră, negreșit, nu sunteți obi-
cuiți a asculta, adunați la o laltă, asemenea poveți, — povețe de a le ști-

inței, cari într'o vreme din vécuri, au fost adunate de prin mijlocul poporenilor, trecute prin flacăra încercărilor, cercetărilor și judecăței, limpezite și lámurite, și în astă curățenie cunoșcințele omeneșci fiind apoi, ele iau numirea de științifice.

Și nu prin munca a unui om, doi se limpedesc cunoștințele acestea, ci prin munca nepregetată și cumpănită a nenumărator oamenți de seamă, cari cerceteș și descos lucrul în amănunțime, pentru a trage o încheere cât mai desăvârșit bună. Apoi, fie-care lucrare, e luată în cercetare de către alții, cari caut să se pătrundă de adevărul muncii făcute. — În încheere, e o muncă nesfârșită între oamenii cărței, cari vor să dea lumii adevăruri limpedi cu totul. Unul pe altul se cumpănesc în cercetări și când spusel unuia sunt neîntemeiate, lumina se face de către cei mai destoinici.

Din acéstă muncă, nemai sfârșită, a celor de sémă, omenirea întrégă, atât cât póte și care póte, se foloseșce, și lamina ce dă astă muncă, slujește de temelie la propășirea tuturilor rămurilor activității omeneșci.

Le spusel și trebui să spun aste lucruri, pentru ca să vęd amintesc d-v., încrederea ce trebuie să o aveți în adevărurile netăgăduite ale științei și prețul ce să-l dați spuselor vremelniceilor și neștiutorilor ómeni, cari se socot că știu totul, fără să fi putut sau vrut să învețe ceva.

Omul învățat, pătruns de carte, are dreptul la încrederea nóstră, căci el a cetit și citeșce părerile ómenilor cari au trăit și muncit, și a acelor din vremea cu cari împreună trăeșce. Aste cunoșcinți adunate în mintea lui, răftuite cu noimă în hambarul creierului sêu, le cumpăneșce, le pune față în față cu cercetările sale și trage o încheere care-i sănătoșă și are traiu. Un ast-fel de om, când ne vorbeșce, e temeinic în spusel sale și dacă urmăm sfaturilor lui, facem și drept și bine.

Acum, chiar d-vóstră, în unele din

apucătorele ce le aveți, cum, de pildă, în unele din îngrijiri ce dați dobitoacelor, faceți lucruri bune cu cari se învoește și știința. Dar, nu o să puteți spune, chiar cu toții, că le faceți ast-fel din pricină că așa ați judecat ca fiind bine, ori-că ast-fel v'a spus vr'un om de sémă; ci, mulți dintre d-vóstră, le îndepliniți pentru că așa dice meșterul sau meșterita cutare. Însă, dacă moșnégul a tóte șciator, ori nalbanul spun un adevér de cinste, apoi ei îngînfați și pentru dragostea banului d-vóstră, vă mai spune, pe lângă un adevér, pe care d'altminterea îl știți cu toții, și o sutime de vorbe de clacă, fără noimă și fără judecată, nișce minciuni cari vă pot aduce, și vă aduce, atâta réu bunurilor d-vóstră, în cât, binele ce l-ați căpătat, într'o vreme, prin îndemnurile lor, nu plătește pagubele însemnate ce le ați suferit.

Este bine dar ca tot ce veți face ca tóte făptuirele d-vóstră, să fie socotite și trecute prin cumpăna judecâței; să dați mai multă cređanie omului ce-a muncit să învețe și să-și înavuțească mintea, și să nu primiți nici un sfat de la cei ce se socotese de prea meșteri și cari trăesc pe spinarea d-vóstră, până ce acel sfat nu-l veți pătrunde în obírșia lui și în isbînțele ce le-ar putea da.

Știu și ei cât preț puneți, d-vóstră sătenii, pe vitele cele aveți în bătaură. Și ați face mare dreptate să puteți a le îngriji mai bine, căci, știți bine, numai cu dânsule vă puteți ajuta la munca și nevoile câmpului.

D-vóstră țineți mult ca vitele să vă trăiască, să nu boléscă și să muncéscă cât s'ar putea mai mult. Lucru firesc. Dar nu-i destul a dori, ci trebuie a ști și a putea. Sunt mulți d'între d-vóstră cari pot și nu voesc; unii cari pot și nu știu; o altă parte, cari nu știu ori știu, dar nu pot, căci n'au mijlóce.

Ca să vă vorbesc despre îmbunătățiri ce trec peste puțința d-vóstră de a le face, nu folosesc pe nimeni, și

înțeleg că ași fi făcut o greșală silindu-vé să mă ascultați vorbind despre lucruri din cari să nu puteți trage nici un folos.

În felul vorbirilor mele către săteni, am cugetat tot deauna să arăt: „cum ar putea sa caute mai bine vitele cu mijlócele de îngrijiri ce le au dênșii.“ De un alt privilegiu mă voi folosi, pentru ca împreună să vorbim despre alte nevoi, alte pêsuri ale vitelor, cari vă loveșce, în partea economică, și pe d-vóstră.

De astă dată 'mi veți da voia să ne amintim de parte din multele apucături ciudate — prejudiții, cum le ar dice la oraș—în cari cadeți mulți, fórte mulți dintre d-vóstră și acésta numai din păcatul că nesocotiți grija ce o pune firea pentru alcătuirea fiecărei ființe în parte.

(va urma).

I. St. Furtună.

Insecte folositoare și insecte stricétore.

În anul I-ii, al II-lea și al III-lea al *Gazetei Sătenului* am descris insectele care au atacat cerealele nóstre și am arătat și mijlócele ce sunt cu puțință d'a se întrebuița pentru a se evita, cel puțin în parte, neajunsurile ce ne pricinuesc recoltelor nóstre acești mici, dar mari prin mulțimea numărului lor, inamicii ai culturilor nóstre.

Acele descrieri, s'au găsit, în urmă, precum s'a văđut, exacte de d-l inspector domenal N. N. Andronescu d'asemenea și de alți specialiști și agricoli și suntem fericiți a constata că *Gazeta Sătenului* a contribuit și dânsa pentru ca să se dea mai multă băgare de sémă animalelor trebuincióse și stricétore agriculturii și Ministerul să trimetă —póte cam târđiu— inspectori domeniali în localitățile unde s'au semnalat stricáciiuni mai însemnate pricinuite de insecte.

Din nenorocire aceste cercetări n'au

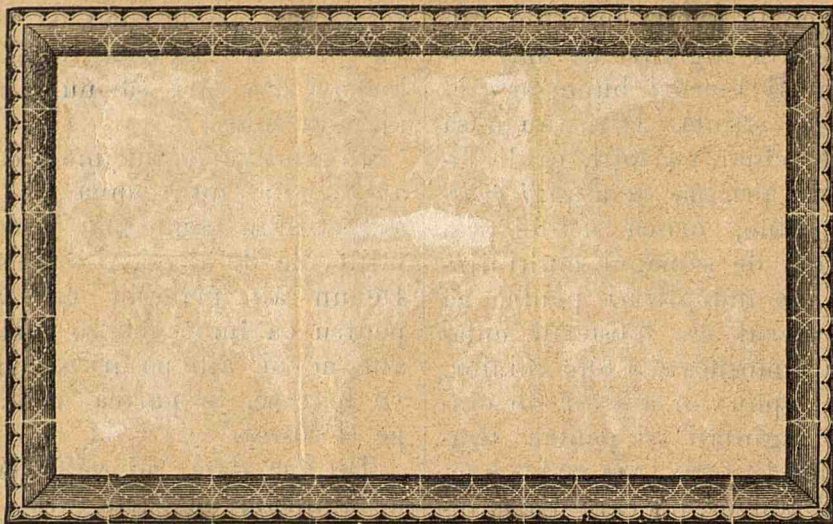
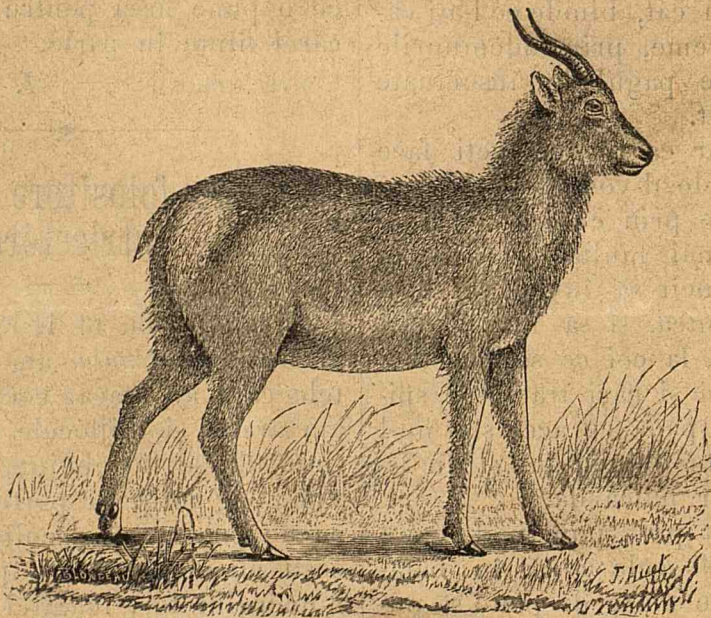
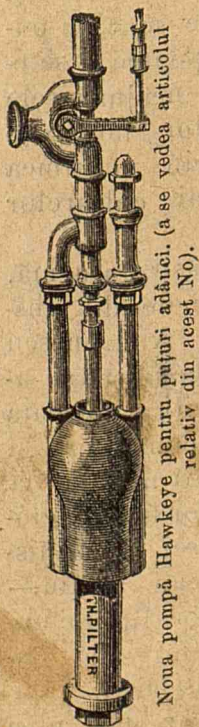

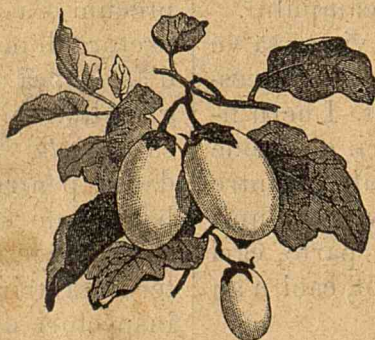
Fig. 1). Larvă de Cicindela campestris. Fig. 2). Larvă de Carabus sycophantus. Fig. 3). Larvă de Melolontha vulgaris. Fig. 4). Larvă de Cerambyx heros. Fig. 5). Larvă și nimfă de Laphyrus pini. Fig. 6). Larvă și nimfă de Cimbex betulae.— (A se vedea articolul „Insecte folositoare și insecte stricătoare“ din acest No).

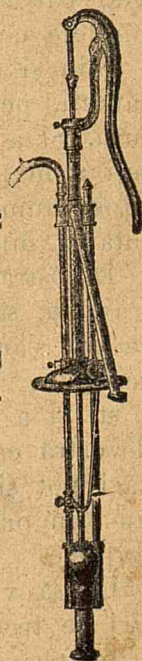
Gazela guturösă (A se vedea articolul relativ din acest No).

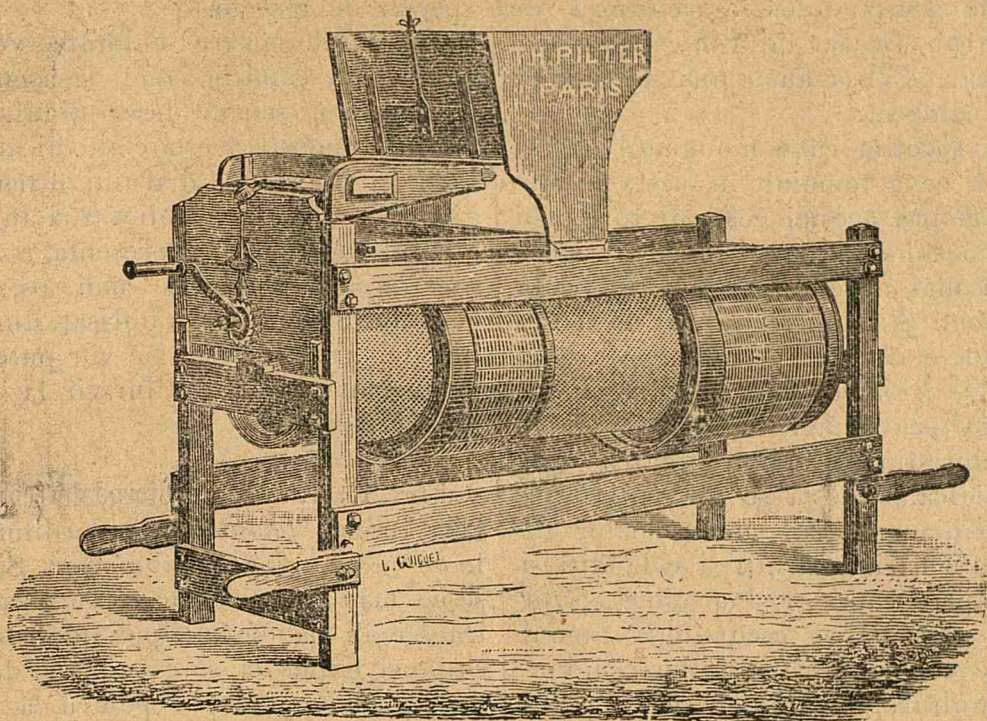
Noua pompă Hawkeye pentru pături adânci. (a se vedea articolul relativ din acest No).

„Oul vegetal“ Solanum ovigerum.
(a se vedea explicațiunea în No. viitor)

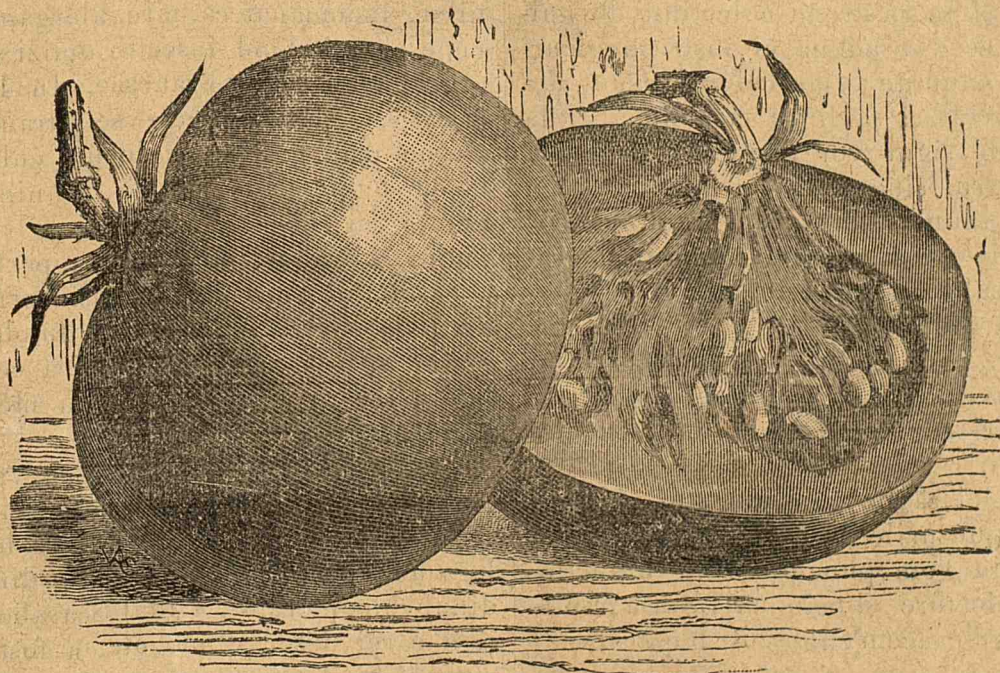

Noua pompă Hawkeye.
(A se vedea articolul relativ din acest No.)

Triorul

[a se vedea articolul „Curățitul semințelor“ din acest No].

Tomate Perfection.

(a se vedea explicațiunea în No. viitor).

fost de mare folos agriculturii de ôre-ce nu s'a dat de cat câte-va po-vețe cari d'abea au ajuns la cunoș- cînța cător-va.

Noi socotim că e momentul ca să se facă ceva temeinic în'acéstă privin- ță și asupra acestei cestiuni voi vorbi în numărul viitor. Voi învedera, sper, că cel mai urgent lucru ce ar avea de făcut Administrațiunea în'acéstă privință e d'a face cunoscut poporului animalele trebuincioase precum și pe cele stricătore pentru a se realiza înmulți- rea celor din tîi și împușinarea celor d'al doilea. Acéstă se va realiza nu- mai prin concursul învățătorilor de prin sate cari, instruiți și călăușiți și dînșii prin cataloge și specimene, vor învăța în școlă și excursiuni săténul de mic a'și cunósce auxiliarii și ina- micii culturilor, animalelor și plan- tațiunelor sale.

Ni se va dice că învățătorii noștri nu sunt pregătiți, in d'ajuns, in școle- le ce au urmat (seminarele și școlele normale), pentru a cunósce ei singuri tóte aceste animale. Să se pregătésca cei ce vor eși in viitor dascali ai să- ténului a le cunósce, a șei să pregă- tésca și să păstrede colecțiuni de ani- male ce vor aduna ei inșii în escur- siuni anumite; iar celor ce sunt de- ja învățători să li se facă un apel la care de sigur vor răspunde pentru a se instrui singuri, sau prin conferențe, dupe anume indicațiuni ce li se vor da prin publicațiuni anumite și gra- vuri colorate represintând exact ase- menea animale.

Dar..... de sigur că grija acéstă nu póte să uă aiba cărmuitorii noștri de ađi cari sunt ocupați cu totul cu alte lucruri.

Atunci să ne gândim noi plugarii la neajunsurile la cari suntem expuși dacā nu vom pune un frêu animale- lor stricătore și prin uă întinsă publi- citate să le facem cunoscute poporului.

In'acést scop „Gazeta Săténului“ va arāta cum trebuesce a proceda fie-ci- ne pentru a 'și face și păstra colecți- uni de diferite animale mórte și in

special de insecte.

Gravurele nóstre colorate vor în- făcișa, din când in când, și asemenea animale cu scurte descripțiuni. Ast- fel în numărul acesta cetitorii au ina- inte, in interiorul điarului 6 trumóse gravuri colorate in relief cari au prin- cipalul merit d'a representa *fórté e- xact* insectele descrise mai jos, dupe consultare de autori autorisați din stră- inătate, și ast-fel lesne se vor putea cu- nósce când se vor întilni vii la camp sau la pădure.

Fig. 1). Larvă de Cicindela campes- tris. Insectă *folosítore*, din ordinul co- leoptere'lor, tribul carabienilor. Se gă- seșce mai ales prin locurile uscățive, trāesce in pāmēnt nisipos, pietros. uscățiv și expus la sóre in găuri de un- de larvele scot capul pentru a prin- de și suge insectele ce trec prin pre- jurul găurei. Se hrānese numai cu in- secte vii și d'abea dupe un an larve- le se schimb in insecte complete (me- tamorfosă completă).

Fig. 2). Larvă de Carabus sycophan- tus. Carab auriu. Insectă *folosítore* din ordinul Coleoptereleor, tribul carabie- nilor, îndemānatecă, tare, alergānd re- pede și prinđēnd insecte, omizi și că- răbuși cu cari se hrānesc. In Fran- cia aceste douē insecte se strang și s'adun prin grādini și locuri cultiva- te cu legume de ôre-ce hrāninduse numai cu insecte vii destrug mulți fluturi, Cărăbuși etc. Insecta perfectă a carabului n'are aripi și prin urmare nu póte sbura. A nu se confunda cu *zabrul* un alt carab care strică cerea- lelor și care e mai greoiu la mers și mai îndesat.

Fig. 3). Larva de Melolontha vulga- ris, larva cărābușului sau găinușei. In- sectă și larvă *fórté stricătore* cerealelor, legumelor, florilor și copacilor din or- dinul coleoptereleor, tribul Scarabeelor și a cărei descripțiune etc. a fost fă- cută *fórté* detaliat cu ocasiunea arā- tării insectelor ce au atacat cerealele nóstre (veđi pag. 366 an. II al „Ga- zetei Săténului).“

Fig. 4). Larva de *Cerambyx heros*, larva Capricornului mare și negru. Larvă *stricțore* care trăește în'ăuntrul stejarului pe care 'l róde și găurește; e din ordinul Coleoptereilor, tribul Longicornelor, din același trib cu *Ergates faber* despre care s'a vorbit în numărul trecut. Larva n'are picere. Insecta perfectă are antenele foarte lungi, mai lungi chiar ca tot corpul lor.

Fig. 5). Larvă și nimfă de *Lophyrus pini*, Lofirul sau Tentredenele moliftului. Larvă foarte *stricțore* pădurilor de pini și pinilor din grădini din ordinul Himenoptereilor, tribul Tentredinienilor.

Larvele timp de două luni, câtă vreme le trebuesc pentru a se schimba în nimfe, rod frunzele și mugurii moliftului, dacă nu se curăță miclele lor gugoși sau larvele în Mai—Iunie și August—Septembre când atunci se adun la un loc. Acastă insectă dă două generațiuni pe an.

Fig. 6). Larvă și nimfă de *Cimbex betulae*. Larvă *stricțore* Mestecăanului, pe care trăește, din ordinul Hymenoptereilor, e mare de un verde frumos. Se schimbă în crisalidă în Septembre și ast-fel stă în anul viitor; în luna lui Maiu din al doilea an insecta e se din acoperământul său.

(va urma).

C. C. D.

CEA MAI NOUĂ TULUMBĂ POMPA HAWKEYE

Acastă tulumă pusă în vânzare, în Paris, la finea anului 1886, e aspirantă și aruncătoare cu efect îndoit și se întrebuințesă le puțurile obicinuite sau adânci.

Pompa Hawkeye e mult superióră celor alte. Cilindrul ei e cu efect îndoit și deși de un diametru mic dar apa se trage și se aruncă continuu. Cilindrul e garnisit în'ăuntru cu portelan.

În cele mai multe casuri aceste tu-

lumbes sunt mai bune ca celealte sisteme de instalare pentru puțuri, mai ales când e nevoie d'a se ridica apa mai sus pentru a se duce, dupe voință, în mai multe direcțiuni diferite.

Când se comandă asemenea tulumbe trebuie a se arăta:

1). Adâncimea totală a puțurilor.

2) Înălțimea apei din puț

3). Cantitatea de apă ce se dorește a se avea pe minut.

Pentru puțuri a ânci până la 9 metre, diametrul pist nului trebuie să fie de 75^m, diametrul celui de aspirațiune și a celui de aruncare de 33^m. Una din gravurele din acest No. infaciședă uă asemenea pompă.

Pentru puțuri adânci până la 12 metre se întrebuințesă modelul care diferă de cel alt numai în'aceia că cilindrul inferior e mișcător și pôte a se aședa la uă óre-care depărtare de cilindrul superior.

Pentru puțuri și mai adânci se întrebuințesă un model special, reprezentat de una din gravurele din'acel număr, cu robinet de trei ape pe tubul de aruncare.

Th. Pilter.

Colaboratorul nostru ** din * ne trimete spre a se publica următórea cronică.

CRONICA

COPIE DUPE NATURĂ

Scena I iu. — ACASĂ.

Femeia. Ah! ce bine 'mi pare că diseară e bal! Ce bine 'mi pare! ce bine 'mi pare! [se învârtește prin odaie].

Bărbatu. Ce bal? și de ce 'ți pare bine?

Femeia (veselă). Balul militarilor frate! Mă mai întrebi de ce 'mi pare bine: c'am să joc, c'am să petrec în ciuda dómnei X care e în doliu.

Bărbatu [dupe o pauză]. Dar știi tu drăguță că n'o să mergem?

Femeia. Și de ce, mă rog?

Bărbatu. Pentru că n'am vreme să mai

cheltuesc. Vezi criza ce este, și agiul cât s'a ridicat. Și apoi știi bine, că la or ce bal am fost, a trebuit să cheltuesc sute de franci, ca să 'ți cumpăr: ba rochie, ba mănuși, ba ciopri cu găurele, ba pantofi de atlas și câte flecuri toate.

Femeia. Ce tot spui d-ta de criză și agiul! Zestrea mea ai uitat-o? (dupe un moment). Când te-ai însurat trebuia să te gândești la toate acestea! Femeia e și densa om, trebuie distrată. Cum! adică, pentru că d-ta nu poți să'mi cumperi o rochie, sau o pereche de pantofi să stau eu ca o puznică în casă; de aceea m'au crescut părinții pe mine? Atunci intram mai bine într'o mănăstire (cu tristeță). Mi-ai stricat dispoziția (ofteadă, dupe o pauză) Dacă nu e mama aici ce gură 'ți-ar trage!..

Bărbatu (cu ifos) Muma ta e stăpână numai în casa ei, nu și la mine; dacă acolo cântă găina, aici cucoșu, și poți d-ta să bocești cât 'ți va plăcea, eu nu merg la bal și pace.

Femeia (cu răutate). Ba vei merge!

Bărbatu. Ba nu!

Femeia. Ba da! (schimbându'și vocia, face câți-va pași spre bărbat, punânduși mâinele în șolduri). Auți d-ta! Dar bine domnule de ce te-ai însurat! De ce nu'ți cătai de sărăcie? Să mă fi lasat în pace; să nu mă *afrontezi* așa; să rîdă lumea de noi, să dîcă că n'avem! că suntem calici, mizantropi! (dupe un moment). Auți d-ta!

Bărbatu [nepăsător]. Eu auđ, ce-i de auđit, și când ași sta să ascult toate comediele tale, de mult am fi eșit la covrigi. Ce-ți pasă! Avem, n'avem ai la bal. Par'că balurile ne aduc venit sau ne dă demăncare.

Femeia (amabilă și schimbată). Bine bărbate dragă, nu vezi că balul ce se dă promite a fi un bal splendid.

Bărbatu. Da, ca smântână.

Femeia (aceasi). Și dacă ai cheltui ceva, ce D-đeu! dór nu-i o mie de lei! Merg tot cu rochia cea de crep, mănușile le frec cu benzină, pantofi am (apropiînduse) đeu bărbate, să mergem; numai pudră *dorée* 'mi trebuie și birja până acolo. Știu că o să fiu mai rău ca altele, de exemplu: ca madame Y, ca d-na Z, ca m-elle W, care toate au rochii de mătase, brățări și broși cu briliante, dar dacă 'ție nu 'ți-e rușine cu mine astfel, eu merg și așa, (se apropie ia de gât pe bărbat și 'l sărută). Ce dîci? nu e așa că nu sunt pretențioasă? că sunt încă prea modesta?...

Bărbatu. Ce să dîci?.... Cum ved... cam așa e.

Femeia. Dacă e așa dragă bărbățele dă'mi o guriță. Ambii se sărut, apoi femeia se depărtează de bărbat cântând și învărtînduse prin casă până când intervine bărbatu).

Bărbatu. Ei ajunge, destul; nu te mai sature. Vezi îngrijește-te de toate.

Scena II-a — LA BAL.

Salonul e plin de lume, care biziește ca niște muște. Gătelele damelor strălucesc de briliante. Un fel de fluid magnetic ese din toți ochii. Orchestra cântă o uvertură.

Un Ofițer (dând brațul damei cu rochia de crep, o introduce în salon, oferindu-i un loc). Ați dat primul cotradanț dómná?

Dama cu rochia de crep. Nu domnule.

Ofițerul. 'Mi faceți onórea a mi 'l da mie?

Dama cu rochia de crep. (roșînduse). Cuplăcere, (ofițerul se depărtează, pentru a se planta în ușa salonului, de unde aruncă ochiade de foc, damei cu rochia de crep, care la rându i nu pierde din ochi pe ofițer).

Bărbatu (care veduse scena petrecută. În sine). Bine făceam eu, de nu vrém să viu la bal. Ceea ce presimțem ved că se întâmplă; nu'mi era doar de cheltuială... dar femeile astea te scot din minți, te fac nebun fără voce. Poftim.... de cinci minute nu 'și mai ia ochii de la ofițer, dar stai că 'i-o fac eu [se apropie de femeia sa și 'i dice trecând]. Să nu danseși de loc astă-seră!

Femeia (mirată). De ce? [Dupe un moment încet] Fugi din'nainte'mi că mă plic-tisești! (bărbatu se depărtează bombănind câte-va vorbe de nemulțumire).

Dama cu rochia de crep. (cătore o vecină). Inchipueșteți draga mea, ce curioși sunt bărbatii ăștia; sunt așa de geloși în cât jocuri-le cele mai inocente li se par lucruri grozave.... Cređ că ai auđit schimbul de vorbe ce avusei cu bărbatu meu? E de nesuferit!

Vecina. (oftând). Da. . . l'am auđit. Și eu tot așa pășesc de multe ori, soro! Dacă vine câte-un cavaler mai chipeș să mă invite la dans de mai multe ori, vezi numai de cât pe bărbatul meu strecurându-se ușor pe lângă dansatori până la mine, aruncându'mi în trecăt vorbe ca acestea: dragă, 'mi pare că ești cam ostenită...., póte vrei să mergem....; sau dute în salonaș, prea dansezi mult s. c. a.

Dama cu rochia de crep. Ca și mine. Și când ar ști bărbatii ce réu fac...; ne bagă în cap lucruri de cari nu suntem capabile și ne fac să dorim a gusta din fructul oprit.... (n'apucă să sfârșescă și ofițerul veni s'o invite la vals; amândoi se pierd în învărtela jocului printre cele alte perechi).

Bărbatu (privindu'și femeia. În sine) Ah! ce nesuferiți sunt militarii ăștia! par că 'ți cad pe inimă; 'ți apucă nevasta de talie și 'ți o învărtește cât le place.... și lucru curios tocmai noi le înlesnim aceste ocazii. Auđi d-ta jocuri! Joc or foc! Numai nemți sunt de vină căci ei le-au născocit (filosofisând). Non sens vădit; imoralitate ascunsă sub haina modei. Care e rolul fie-cărei persóne dintr'o pereche la vals?.... Dar nu mă mai gândesc că 'mi vine să inebunesc.... (reveninduși

în sine). Cum se p^ote să 'mi calce ordinul meu! (privind'o mereu). Ia veđi-o.... mă sc^ote din răbdări.

Nemulțumit de priveleșteea ce și-o crease, bărbatul se sculă și trecu într'o odaie laterală unde se aședă pe un scaun, lăsând în voia întâmplări, desnodământul scenei ce se petrecea în salon. Cel puțin dânsul numai doorea să fie și martor ocular. Sc^ose tabachera și făcu o țigară; o aprinse. Printre încolociturile albăstrui ale fumului, pare că 'și vede în vârtejul valsului, femeia, danțând mereu cu ofițerul. Enervat se sculă de pe scaun dând față în față cu un domn cu barbison.

Domnul cu barbison. Bonsoir mon cher! Ce faci singur aici? Știi că chestia orientului e foarte agitată. Se vorbește multe prin jurnale....

Bărbatu (tăindu-i vorba. Da... dă-o la năiba de politică că m'am saturat, mai cu s^emă de cea *internă*. În acest moment un fecior trece cu tava cu dulc^eți și vine drept la aceștia).

Bărbatu către fecior pregătinduse să ia dulc^eta). Care-i mai bună?...

Fecioru. Luați de cea de *c^orne* coconașule.

Domnu cu barbison. Da, da mon cher, ia de cea de *c^orne*.

Bărbatu. (cunoscând că cuiu pe cuiu sc^ote, luă dulc^eta de *c^orne*, înghițând'o cu noduri).

Lângă dânsul doi tineri 'i intrerupea gândirea prin hohote de rîs și prin vorbe ca acestea: Ce nostimă e mon cher! ce grațiosă! cât 'i șade de bine în crep; sau: ai vedut aparițiunea D-șorei W? Ce plăcută persoană! are un *vino-în c^oce*....., mă duc s'o invit la cotilion.

Bărbatu (singur) Nesuferită seară!

Scena III — LA INTÓRCERE

Femeia (descorsetându-se) Eată o nopțe bine petrecută. Am să dorm neîntorsă până la dⁱuă.

Bărbatul (supărat, privind ceasornicul) Patru ore dupe mezul nopți! Sunt prăpădit de oboselă.

Femeia. Și mă mir de ce? căci t^otă s^era n'ai făcut alt de cât să mă *observezi* cu cine *dansam* și cu cine *cozam*.

Bărbatu. (uitându-se lung la dânsa). Și n'am dreptul?... Voi când sunteți la bal, uitați de tot pe bărbat, și dacă n'am fi noi, nu știu unde a-ți ajunge cu fantaziile v^ostre! Știu tot ce-ai făcut....; ofițerul nu'mi ese din mînte; de câte ori juca cu tine, trecea pe lângă mine cu suris de milă, părănd că 'mi dⁱce: s^ermani bărbați! câte nu știți voi.... și câte știm noi....

Femeia. Curios mai ești! așa sunt toți cavalerii.... Poți opri și intențiunea cuiva?.... p^ote că 'n burlăcie judecai ast-fel; și omul

știi.... cum 'i e inima, așa cugetă.

Bărbatu. (gândindu-se adânc). Se p^ote....

Femeia. (hotărîtă). Se'nțelege.... sau mergi la bal, sau nu mergi, nu mergi, pace bună; te duci, apoi trebuie să faci ce se face la bal: să *dansezi* să *cozezi*, și cine-i de vină dacă se găsește câte unul mai obraznic, care 'ți face curte? Noi suntem ființe slabe ș'apoi știți prea bine că.... dacă am sta să judecăm câte faceți voi, de sigur ne am găsi mai prejos: dar noi femeile ertăm lesne.....

Bărbatu (surprins). Bravo! Vra să dⁱcă nu te superi când 'ți face alții curte? Frumos de tot. Ei! la lucru acesta nu mă gândiam.

Femeia. Ei! lasă bărbate, să nu mai lungim vorba, căci, iacă se face dⁱuă.

Bărbatu. Așa dar puțin 'ți pasă de cele ce 'ți spuie? Apoi dacă este așa, vei ști că de astăzi înainte nu mai vei călca prin baluri?

Femeia. Ce-ai spus? Ah! asta este prea mult!

Bărbatu (furios). Nici mult nici puțin, atât cât trebuie să fie! Caraghioz nu voiu să mai fiu! Curagiu d-tale a întrecut or ce margine!

Dupe ce în t^otă seara te uitai numai la ofițer, că mi-ai călcat ordinul când ți-am spus să nu joci; că uitaseși or ce convenență; că 'ți dispărusem din memoria ta de femeie, și te credeai prin lumi închipuite de fantazia ta! apoi mai ai și mutra să 'mi rizi în nas! [cu dispret]. Fugi de lângă mine, nu voiu să te mai ved!

Femeia [plângând). Fugi tu! eu sunt în casa mea! (în sine). Ce rău e crescut! ce mojieie pentru D-șeu! Nu știe el nici atâta lucru: că bărbați trebuie să fie politicoși cu femeile, or ce rău ar face! (ștergându'și ochii). E de nesuferit.

Bărbatu (cu r^eutate). Plângi?... Plângi cât vei pofti! lacrimile tale nu vor șterge rușinile ce 'mi faci! Știi că plânsul, e numai al ochilor! că inima 'ți palpită de speranța că mă voiu induioșa! că mă voiu căi, de cele ce ți-am spus și astfel să poți repeta în viitor aceleași scene! Dar te-ai înșelat! m'am deprins cu asemenea schimote.

Femeia (în sine). E de nesuferit! Te sc^ote din răbdare!

O tăcere adâncă se întinde în t^otă casa, intreruptă prin trosnetul lemnelor din foc și prin suspinele înăbușite ale femeii. Ambii soți se gândesc.

Bărbatul (rupând tăcerea). Așa dar te-ai convins de cele ce ți-am spus și te găsești vinovată. Taci pentru că le recunosci, și plângi pentru a 'ți expia greșelele!

Femeia (hotărîtă). Nici prin gând nu mia-trecut, pentru că nu sunt vinovată întru nimic!

Ca să nu merg la baluri nu se p^ote! Vi-

ața cu D-ta mi-e imposibilă de ați înainte și vei ști că mâine mă duc la tribunal și dau hârtie de divorț. Insulte și ocările nu le mai pot suferi! E destul de când rabd atâtea și de când 'mi speculezi zestrea. M'am săturat de mutrele ce 'mi faci! Și să știi sigur că mâine fac și *separare de patrimoniu*.....

A doua zi bărbatul cu femeia se primblau braț la braț în ciuda ofițerului și a tribunalului.

Pentru conformitate cu originalul,

Lys.

ȘCIRI DIN VIENA

Ni se trimete următoarele șciri agricole din Viena:

Tîrgul special de lăptărie din Viena.

Pentru aprovizionarea Vienei cu lapte se cere zilnic 21.300 litruri corespunzând unui număr trebuincios de 2500 vite, pre când în Viena și în satele din prejur se găsește numai 1500 vite întreținute de lăptari, iar restul trebuie a se aduce zilnic din comunele mai depărtate în vase speciale neusitate încă pe la noi. După ultima statistică se constată că în Austria de jos se găsește 29.800 vaci afară de capre și bivolițe care produc zilnic 370 hectolitri. Și fiind că până acuma nu există nici un tîrg special de lăptărie regulat după cum sunt deja diferite alte tîrguri speciale precum: tîrgul de boi, tîrgul de viței, tîrgul de miei, tîrgul de porci, tîrgul de carne tăiată, tîrgul de pește viu, tîrgul de darđavaturi, tîrgul de pome, tîrgul de flori, și așa mai departe, care aceste, bine înțeles, sunt regulate numai pentru consumul *cu ridicata* (în halelelor mărețe) se lucrăda activ pentru a se aranja și acest tîrg într'un mod sistematic.

Societatea agricolă din Viena.

Societatea agricultorilor austriaci într'o adunare a lor luă decisiunea de a cere uă stațiune de control în Viena, care să analizeze cu minuțiositate

tóte semințele ce se aduc în tîrg spre vîndare, constatând d'aprópe calitatea, dacă nu să află amestecături, și care e puterea germinativa, ast fel ea părțile interesante să aibă înlesnirea a-și procura semințele trebuincioase de calitate cea mai superióră de la un loc sigur, și a 'și putea culege fie-care noi cunoșcințe practice în acéstă specie.

Vînderea spiritului cu cantaru.

Fiind că spiritul ce se speculează la Triest și la Viena parte se vînde cu cantaru și parte cu măsurătoarea vaselor după cum se obicinuește în țară unde are a se exporta, guvernul austriac lucrăda a adopta sistemul cel mai practic și mai nemerit, căci după unii se crede mai preferabil a se vînde spiritul după greutate și tărîe în loc de a sta a măsura vasul, unde se perde timp și nu se póte controla ușor la barieră sau la granița.

În interesul înportului și al exportului ar fi de dorit să se realiseze și să se adopte sistemul cel mai practic și ușor de tóte statele, și să fie un sistem la tóți.

D. Dr. Vinc. Babeș, ex-profesor de bacteriologie la universitatea din Peșta, și actualmente profesor la facultatea din București, și a făcut studiile parte în Ungaria și parte în Franca; astfel că după absolvirea lor fu multă vreme asistentul eminentului profesor Schentauer; și prin concursul acestuia și a celebrului profesor Cornil din Paris, a scris între altele și un Manual de bacteriologie care a făcut mare senzațiune în cercurile medicale. Dr. Babeș figură ca o capacitate și adevărat progresist în cercurile medico-sciințifice; ast-fel că chemarea și strămutarea sa în București, e fórte mult simțită de „Almamater“ din Peșta, și tocmai bine nemerită pentru noi.

Un român.

DIN ȚARA

Dl învățător S. Mironescu ne scrie din Adam [jud. Tutova), că în plasa Corod din acei județ s'a constituit o societate compusă din preoți și învățători sub denumirea de *Lumina poporului rural*.

Acastă societate are de scop:

1. A îndemna pe săteni la o cultură a pământului după sistemele cele mai raționale.
2. A ridica moralul aproape compromis al sătenului și dragostea către religia creștină ortodoxă.

3. Al îndemna la muncă și economie.

4. A reînvia industria națională și gustul pentru tot ce este românesc.

Societatea și va ajunge scopul prin mijlocul conferințelor ce va ține din comună în comună.

La s'a constituit în ziua de 25 Ianuarie în comuna Adam reședința plășei Corod.

În ziua de 1. Februarie 1887 a avut loc prima întrunire în comuna Balabanești, unde s'a ținut conferințele următoare:

1. *Jurământul fals* din punctul de vedere moral și social, de preotul P. Iancu.

2. Relele ce bântue populația rurală. Căruțenia caselor și a satelor și despre gunoieria țărinelor, de subsemnatul.

La 22 ale curente va fi a doua întrunire în com. Carlomanești, unde se vor ține următoarele conferințe:

1. *Adevărata prietenie, dragostea către aproapele*, de Pr. V. Macovei.

2. Ceva despre *Economia domestică*, de G. Balaban învățător la Balabanești.

3. *Elucațiunea morală ce sătenii trebuie a da copiilor*, de Gh. Danilă învățător la Certești.

Noi felicităm, din inimă, pe inițiatorii acestei Societăți și dorim să se înființeze asemenea societăți cel puțin câte una în fiecare județ.

Camerele au votat un credit de 30 milioane lei pentru păstrarea neutralității țării cu arma în mână.

Opozițiunea, neavând încredere în actualul guvern și nefiind dominită de guvern, a votat contra.

Sesiunea ordinară legislativă a anului 1886-1887 încheiindu-se la 15 Februarie și guvernul având încă nevoie de acești legiuitori pentru a li vota bugete și legi, a făcut a se prelungi sesiunea până la 15 Martie.

Resultatul alegerilor din Germania, favorabil d-lui Bismark în ce privește ideile sale de grozavă înarmare a țării pentru... evi-

tarea resbelului, se consideră diferit în București. Sperăm că rezultatul așa de dorit de promotorul ideii septenatului, adică menținerea timp de 7 ani a bugetului și efectivului de resbel, datorat în mare parte Papei, nu va fi așa de primejdios de cât pentru acea bravă populațiune a Alsaciei Lorenei care a trimis 15 deputați a protestatori a anexării lor la Germania și a bietului popor german care va suferi încă mizeriile grație »cancelarului de fier«. Acest »cărnuitor al Europei« poate însă să cadă în disgrația viitorului înperat al Germaniei și pacea *inarmată* adică *ruinătoare* să fie schimbată în oă pace cinstită și sigură. C.

DIN LOCALITATE

La 22 Feb. curent sunt convocati toți d-nii avocați ai Baroului din acest District spre a procedea la alegerea Membrilor cari să compue pentru viitor corpul de disciplină.

Cu plăcere dar, îi anunțăm că de astă dată să se presinte la Cabinetul Parchetului Trib. acestui Distr în indicata zi; și ca persoane inteligente și libere să se gândescă pe cine aleg: cu alte cuvinte, să dea probă de independență.

La 6 și 7 Februarie a cădut zăpadă îndestulătoare și peste holdele din județul R.-Sarat. Însă n'a putut ține mult timp de ore-ce se topește repede de vântul și timpul cald ce avem de câte-va zile.

Numai de n'am avea înghețuri și desghețuri repezi.

În ziua de 15 curent, chelarul Ion de la via d-lui Iosef Orovénu plecând spre târg și țârgui, n'apucă a merge 200 metri și cădu jos. Ridicându-se isbuti d'a se întorce acasă, prin ajutorul soției sale, și peste câteva minute încetă din viață.

Lumea bănușce că mărtea provine din oă bătae ce a suferit cu vr'o două luni de zile mai înainte, în lipsa stăpânului său, de la nișce indiviți veniți din oraș la via d-lui Orovénu.

Pe râul Rîmnic, lângă comuna Obidiți, la șoseaua Rîmnic—Balta-Albă, exista un pod de lemn care, din pricina neîngrijirii și a vechimei, se ruinase cu totul în partea sa d'asupra și nimeni nu mai putea trece peste el.

Comitetul Permanent puse, deunăzi, în executare votul Consiliului județian și demontă partea d'asupra, pentru a li reface începându-se de la babe în sus și întărind zărrile de jos.

Frumoșele case a d-lui Al. Al. Nicolescu în care, azi, se găsește cazarma Regimentului al 9-lea de Dorobanți și Casieria Generală, amenință d'a cădea fiind crăpate în'ăuntru și afară din cauza neîngrijirii și pôte a relei construcțiuni.

Făcându-se mai multe cercetări s'a hotărât a se deseria.

Prefectul acestui județ e dus la București pentru a stării a se da cei 200,000 lei împrumutați de județ pentru construirea unui local de cazarmă și a unui arest.

D.

MISCELLANEA

CHELTUÉLĂ PE CETIT. Fiind bine constat că precum trupul are trebuință de hrană, mișcare, îmbrăcăminte, igienă etc, tot ast-fel mîntea și inima au nevoie de citit, lesne se pôte învedera dupe cheltuéla pe citit gradul de progres al fie-cărei naționalități. Cu cât numărul cetitorilor e mai mare într'o țară cu atât acea țară e mai civilisată și pășese cu pași mai siguri spre progres și bună stare generală.

Avem la îndemână uă interesantă statistică în care găsim că făcënduse socotéla pe numărul populațiunei Ingliterei, revine de fie-care cap pe an 11 lei 37 bani cheltuiți numai pe cărți și diare.

Iar în Franția 7 lei 87 bani, pre când în Germania revine 7 lei 12 bani de fie-care locuitor.

Și să se observe că în'aceste țeri culte, unde trebuința cetitului e tot așa de mare ca a mîncărei, locuitorii au atâtea mijloce pentru a se instrui, informa și moralisa fără cea mai mică cheltuială, prin minunata alcătuire a bibliotecelor de tot felul, care se găsesse până prin cele mai mici sate, puse grauit la dispozițiunea poporului, de stat, comuni, societăți etc.

La noi, cari n'avem biblioteci populare și nu putem ceti fără a da parale de cât în bibliotecele Statului și a Academiei din București și Iași, trebuința cetitului e forțe simțită. Cu tôte acestea nu se face aprópe nimic; lumea nu citeșce aprópe de loc, afară numai, prin orașe, politică militantă.

Statistica cheltuelei de fie-care locuitor în România pentru cetit de cărți și diare, nu e făcută. Nu credem însă că pôte ajunge la un leu de cap pe an, din care cea mai mare parte pe romane traduse din limbi streine, cărți de vise, de semne — trepelnice, zodiac, calendare și diare politice. Iar pe reviste de cunoșcințe utile și cărți științifice românești pôte vr'o *lescae* de cap. Acestea eșceptându-se cărțile didactice de prin școli.

Se va dice, pôte că din pricina lipsei de mijloce culturale și bănești la noi se citeșce așa de puțin. În parte așa este; dar nu cred că *apatia* nu e prima cauză, mai ales că am vędut ómeni, preținși culți sau jumótate culți, făcând economiele cele mai meschine asupra cheltuelei pe citit și... aruncând banii pe nimicuri, grandomanii și vieiuri.

E îngrijitor lucru pentru viitorul acestei țeri!

MIJLOCUL D'A FACE IMPERMEABILĂ PÂNZA. Se înmóe succesiv de câte-va

ori pânzele ce se doreșce a se face ca apa să nu trecă prin ele, în doué soluțiuni, una de așa numitul săpun de Marsilia și cel alt eu sulfat de aramă 20 părți la sută de fie-care.

Cu chipul acesta săpunul devine insolubil cu bază metalică și astupând porii țesăturilor, apa nu mai pôte pătrunde prin ele.

Țesăturile mai subțiri, precum hainele, se înmóu în uă amestecătură de 500 grame gelatină, 500 grame săpun de seu, 700 grame alun (pus câte puțin) și 17 litruri apă clocotită. Când apa e la 50 grade, adică caldă se înmóe bine acele țesături și se usuc repe-de fără d'a le întinde. Apoi se spală, se usuc din nou și se calcă.

MIJLOCUL D'A FACE INCONBUSTIBIL LEMNUL ȘI ȚESĂTURELE. În numărul *Gazetei Săténului* de la 20 Decembre 1886 promitém a arăta mijlocul prin ajutorul căruia se pôte evita, în multe casuri incendiuri etc. Iatăl :

Se înmóe până le pătrunde bine, în următórea amestecătură ferbinte, hárțiile, pânzele etc, și nu mai pot produce flacări :

Sulfat de amoniac pur	8 kilo.
Carbonat de amoniac	2, 5
Acid boric	3 „
Borax pur	1, 7
Amidon (Scrobéla)	2 „
Apă	100 „

Apoi se usucă și se calcă.

Acest metod, ce ni s'a comunicat de un prieten, din Paris, s'a încercat — cu succes — de către noi și în cel mai nereușit caz hárția se carbonifică într'u cât-va dar nici uă dată nu dă flacări și prin urmare nu pôte comunica flacări. Încercați; soluțiunea costă aprópe nimic și vă o puteți face la orice bună spițerie după acéstă rețetă care pôte a vé aduce serviciu.

CE FEL DE GRĂU PRODUCE INDI-ELE. Cu tótă depártarea culturilor din India de Europa, cu tótă seceta și insectele ce bántuesc unele părți a le acestei mari concurente a nóstre, produțiunea grăului indian — produs cu sau fără irigațiune — creșce pe fie-care an; ast-fel că a fost în :

1884: 68,930,000 quintale metrice
1885: 77,130,960 „ „
1886: 77,394,240 „ „

Ca calitate, grăul indian mai tot-d'a-una nu e prea de soiu, bóbele sunt sbărcite, sup-te și stricate de insecte forțe adesea-ori.

Un econom român.